

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Odsjek za zapadnoslavenske jezike i književnosti
Katedra za češki jezik i književnost

PRIJEDLOG PROGRAMA PREDDIPLOMSKOG STUDIJA ČEŠKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. OPĆI DIO	2
3. OPIS PROGRAMA	3
3.1. Popis kolegija	3
3.1.1. Obvezatni kolegiji	3
3.1.2. Izborni kolegiji	4
Izborni kolegiji s drugih studija za koje znamo da će biti ponuđeni	4
Bohemistički izborni kolegiji	4
3.2. Opisi kolegija	4

1. UVOD

Bohemistika pripada među filologije koje se na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu predaju od njegova utemeljenja. Bohemisti su bili među nositeljima studija slavistike od osnutka Stolice za filologiju slavensku 1874. i u sklopu tog studija održavali su nastavu iz bohemističkih predmeta. Lektorat češkog jezika na Filozofskom fakultetu u Zagrebu pokrenut je 1918., a cjelovit samostalan studij 1965. Zagrebačka je bohemistika jedini sveučilišni studij češkog jezika i književnosti u Hrvatskoj.

Češki je jezik jedan od službenih jezika Europske unije i Hrvatska za njega treba vlastite kvalificirane stručnjake, ponajprije prevoditelje za različita gospodarska područja (turizam, trgovinu), ali i nastavnike za potrebe izobrazbe novih stručnjaka te pripadnika češke nacionalne manjine, koja u Hrvatskoj ima razgranat sustav školovanja. Zanimanje za diplomirane bohemiste zbog povećane gospodarske suradnje s Republikom Češkom pokazale su npr. tvrtke *Pliva* i *Podravka*, a u školstvu Učiteljska akademija u Zagrebu te institucije pripadnika češke nacionalne manjine u Daruvaru (*Jednota*, O. Š. *J. A. Komenský*). Studij bohemistike važan je međutim i zbog tradicionalnih hrvatsko-čeških kulturnih veza te zbog značenja češke filologije, posebice praške lingvističke škole i praškoga književnog strukturalizma.

U koncipiranju programa studija nastojala se sačuvati organizacijska kompatibilnost s drugim neofilološkim studijima na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a sadržajno se program u bitnim točkama ugleda na studije češkog jezika na dvama najvećim češkim sveučilištima, Karlovu sveučilištu u Pragu (<http://www.ff.cuni.cz/ustavy/karolinka/03-04/cjl.pdf>) i Masarykovu sveučilištu u Brnu (http://www.phil.muni.cz/studium/studijni_katalog/2004-2005/prezentator_CJ.html). Budući da se češki jezik u Hrvatskoj ipak studira kao strani jezik, studijski program koji predlažemo u znatnijoj je mjeri usporediv s vodećim studijima bohemistike izvan Republike Češke, npr. na Sveučilištu u Postdamu (<http://www.uni-postdam.de/u/slavistik/>), Humboldtovu sveučilištu u Berlinu (<http://www2.hu-berlin.de/slawistik/>) te Sveučilištu u Beču (<http://www.univie.ac.at/slawistik/>).

Kompatibilnost ovog studijskog programa s programima na drugim sveučilištima olakšat će pokretljivost studenata i nastavnika, a studenti će biti poticani da barem jedan semestar provedu na nekom stranom sveučilištu, po mogućnosti u Češkoj Republici. Predviđeno je usto uključivanje u nastavu studenata bohemistike s drugih sveučilišta, a gostovanje profesora s drugih sveučilišta već se otprije uobičajilo. Važno je napomenuti i da na Karlovu sveučilištu u Pragu te Masarykovu sveučilištu u Brnu postoje studiji hrvatskog jezika i književnosti, što znatno olakšava razmjenu studenata i znanstvene literature, a predstavlja i važan čimbenik u uspostavi intenzivne međusveučilišne suradnje.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija: Češki jezik i književnost

2.2. Nositelj studija: Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za zapadnoslavenske jezike i književnosti, Katedra za češki jezik i književnost

2.3. Trajanje studija: 5 godina (3+2 godine)

2.4. Uvjeti upisa na studij: završena srednja škola i položen razredbeni ispit

2.5. Preddiplomski studij: Organiziran je kao dvopredmetni studij (A1 + A2) i može se studirati u kombinaciji s bilo kojim drugim dvopredmetnim studijem na Filozofskom fakultetu. U trogodišnjem preddiplomskom studiju studenti će steći temeljna znanja iz češke lingvistike, povijesti češke književnosti i kulture. Upoznat će se pritom s najmanje pedeset čeških književnih tekstova prevedenih na hrvatski te postići komunikacijsku kompetenciju na češkome na razini B2 prema Zajedničkome europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe. Stečena znanja preduvjet su za upis na diplomski studij češkoga jezika i književnosti na zagrebačkome, eventualno i na nekom drugom sveučilištu te na druge diplomske studije koji to omogućće. Ako studenti ne žele nastaviti diplomski studij, znanja stečena u preddiplomskome kvalificiraju ih za jednostavnije poslove u turizmu, gospodarstvu, državnoj upravi, izdavaštvu, medijima i sl.

2.6. Diplomski studij: Organiziran je kao dvopredmetni studij (A1 + A2) i može se studirati u kombinaciji s bilo kojim drugim dvopredmetnim studijem na Filozofskom fakultetu. Na diplomski studij mogu se upisati studenti koji su završili preddiplomski studij češkog jezika i književnosti na Sveučilištu u Zagrebu ili na nekom drugom sveučilištu s usporedivim programom te studenti koji su završili drugi preddiplomski studij, a vladaju češkim jezikom na razini B2 i upoznati su s češkom književnošću i kulturom na razini završenoga preddiplomskog studija češkog jezika i književnosti. U dvogodišnjem diplomskom studiju studenti izabiru jedan od dvaju ponuđenih smjerova, prevoditeljsko-kulturološki ili nastavnički. Zajednička je obama smjerovima praktična jezična nastava, kojoj je cilj stjecanje komunikacijskih kompetencija na razini C1 prema Zajedničkome europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe. U sklopu programa za prevoditeljsko-kulturološki smjer studenti će se specijalizirati za rad u prevodilaštvu, a usto će se detaljno upoznati s pojedinim temama iz češke kulturne, književne i jezične tradicije. Studenti nastavničkog smjera specijalizirat će se za izvođenje nastave češkog jezika. Znanja stečena u diplomskom studiju absolvente tog studija osposobljavaju za nastavu češkog jezika, za prevodenje s češkoga i na češki te za različite poslove u turizmu, gospodarstvu, državnoj upravi, medijima i sl. Završen diplomski studij preduvjet je za upis na poslijediplomski studij.

2.7. Češki jezik i književnost ne moraju se studirati 5 godina, završnost postoji i nakon preddiplomskog studija.

2.8 Završetkom preddiplomskoga studija češkog jezika i književnosti stječe se akademski naziv **prvostupnica/prvostupnik (baccalaurea/baccalaureus) humanističkih znanosti, smjer bohemistika**. Završetkom diplomskog studija češkoga jezika i književnosti stječu se akademski nazivi **magistra/magistar bohemistike** (za prevoditeljsko-kulturološki smjer) ili **magistra/magistar edukacije za češki jezik i književnost** (nastavnički smjer).

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis kolegija

3.1.1. Obvezatni kolegiji

I. semestar

Češke jezične vježbe I, 6 sati na tjedan, 5 ECTS-bodova

Uvod u češku kulturu, 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

II. semestar

Češke jezične vježbe II, 6 sati na tjedan, 5 ECTS-bodova

Fonologija i morfologija češkog jezika, 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

III. semestar

Češke jezične vježbe III, 6 sati na tjedan, 5 ECTS-bodova

Sintaksa češkog jezika, 4 sat na tjedan, 5 ECTS-bodova

IV. semestar

Češke jezične vježbe IV, 6 sati tjedno, 5 ECTS bodova

Češka književnost do kraja XIX. st., 4 sata tjedno, 5 ECTS-bodova

V. semestar

Češke jezične vježbe V, 6 sati na tjedan, 5 ECTS-bodova

Češka književnost XX. st., 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

VI. semestar

Češke jezične vježbe VI, 6 sati na tjedan, 5 ECTS-bodova

Povijest češkog jezika i dijalektologija, 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

3.1.2. Izborni kolegiji

Izborni kolegiji s drugih studija za koje znamo da će biti ponuđeni:

Hrvatski književni jezik (kroatistika)

Uvod u lingvistiku (rusistika, lingvistika)

Leksikologija i frazeologija (rusistika)

Drugi slavenski jezik (rusistika, ukrajinistika, bohemistika, južna slavistika)

Drugi jezik struke (Centar za strane jezike FF)

Opća povijest i teorija književnosti (rusistika)

Paradigme XX. stoljeća (rusistika)

Računalna obrada teksta (informatologija)

Povijest slavenskih naroda zapadne i srednje Europe (povijest)

Drugi ponuđeni kolegiji (etnologija, komparativna književnost i dr.)

Bohemistički izborni kolegiji:

Tendencije u češkom pjesništvu XX. stoljeća, 4 sata na tjedan, 5 ECTS bodova

Suvremeni češki prozaici stasali 1960-ih, 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

Praška lingvistička škola, 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

Karel Čapek – tip malog velikog čovjeka u češkoj književnosti, 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

Dvorazinska valencijaska sintaksa, 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

Staroslavenski jezik, 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

Jezična kultura, 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

3. 2. Opisi kolegija

Naziv kolegija: *Jezične vježbe I*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski i češki

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi

Uvjeti: upisan I. semestar preddiplomskog studija češkog jezika i književnosti

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Osnove češkog jezika: fonetske vježbe, deklinacija, konjugacija, komparacija, pravopis. Osnovna konverzacija, pisanje i čitanje jednostavnih tekstova, stjecanje osnovnog vokabulara.

Cilj: Stjecanje jezičnih komunikacijskih kompetencija na češkome na razini A1 prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe

Literatura:

- Novosad, A. (1998): *Vježbenica češkog jezika*, Zagreb.
Profeta, D. – Novosad, A. (1999): *Hrvatsko-češki rječnik*, Zagreb.
Ribarova, Z. (1991): *Pregled češke gramatike s vježbama*, Zagreb.
Sesar, D. (2001): *Češki u 30 lekcija*, Zagreb.
Sesar, D. (2002): *Češko-hrvatski rječnik / Hrvatsko-češki rječnik*, Zagreb.
Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost (2001), Praha.

Naziv kolegija: *Jezične vježbe II*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski i češki

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi

Uvjeti: položen ispit iz Jezičnih vježbi I

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Utvrđivanje osnova češkog jezika: fonetske vježbe, deklinacija, konjugacija, komparacija, pravopis. Osnovna konverzacija. Obrada novih gramatičkih poglavlja, proširivanje rječnika, čitanje i pisanje jednostavnih tekstova.

Cilj: Stjecanje komunikacijskih kompetencija na češkome na razini A2 prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe.

Literatura:

- Novosad, A. (1998): *Vježbenica češkog jezika*, Zagreb.
Profeta, D. – Novosad, A. (1999): *Hrvatsko-češki rječnik*, Zagreb.
Ribarova, Z. (1991): *Pregled češke gramatike s vježbama*, Zagreb.
Sesar, D. (2001): *Češki u 30 lekcija*, Zagreb.
Sesar, D. (2002): *Češko-hrvatski rječnik / Hrvatsko-češki rječnik*, Zagreb.
Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost (2001), Praha.

Naziv kolegija: *Jezične vježbe III*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski i češki

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi

Uvjeti: položen ispit iz Jezičnih vježbi II

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada autentičnih čeških tekstova koji sadržavaju gramatiku, leksik i frazeme vezane uz svakodnevni život, posao, slobodno vrijeme, medije. Razumijevanje teksta, prepričavanje, raščlanjivanje i sažimanje, usmeno i pismeno prevođenje tekstova s češkoga na hrvatski i s hrvatskoga na češki. Razvijanje konverzacijskih sposobnosti na češkom jeziku.

Cilj: Stjecanje dijela komunikacijskih kompetencija na češkome predviđenih na razini B1 prema Zajedničkome europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe.

Literatura:

Adamovičová, A. (2003): *Nebojte se češtiny*, Praha.

Profeta, D. – Novosad, A. (1999): *Hrvatsko-češki rječnik*, Zagreb.

Ribarova, Z. (1991): *Pregled češke gramatike s vježbama*, Zagreb.

Sesar, D. (2002): *Češko-hrvatski rječnik / Hrvatsko-češki rječnik*, Zagreb.

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost (2001), Praha.

Naziv kolegija: *Jezične vježbe IV*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski i češki

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi

Uvjeti: položen ispit iz Jezičnih vježbi III

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada složenijih autentičnih čeških tekstova koji sadržavaju gramatiku, leksik i frazeme vezane uz svakodnevni život, posao, slobodno vrijeme, medije. Razumijevanje teksta, prepričavanje, raščlanjivanje i sažimanje, usmeno i pismeno prevođenje tekstova s češkoga na hrvatski i s hrvatskoga na češki. Razvijanje konverzacijskih sposobnosti na češkom jeziku.

Cilj: Stjecanje komunikacijskih kompetencija na češkome na razini B1 prema Zajedničkome europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe.

Literatura:

Adamovičová, A. (2003): *Nebojte se češtiny*, Praha.

Profeta, D. – Novosad, A. (1999): *Hrvatsko-češki rječnik*, Zagreb.

Ribarova, Z. (1991): *Pregled češke gramatike s vježbama*, Zagreb.

Sesar, D. (2002): *Češko-hrvatski rječnik / Hrvatsko-češki rječnik*, Zagreb.

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost (2001), Praha.

Naziv kolegija: Jezične vježbe V

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski i češki

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi

Uvjeti: položen ispit iz Jezičnih vježbi IV

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada autentičnih čeških tekstova koji sadržavaju gramatiku, leksik i frazeme vezane uz aktualne društvene probleme, uz raznovrsne teme zastupljene u medijima, uz suvremenost Republike Češke. Razumijevanje teksta, prepričavanje, raščlanjivanje i sažimanje, usmeno i pismeno prevođenje tekstova s češkoga na hrvatski i s hrvatskoga na češki. Slušanje i razumijevanje izvornih govornika, usmeno i pisano izražavanje, rasprava. Specifičnosti općečeškoga supstandardnog jezika.

Cilj: Stjecanje dijela komunikacijskih kompetencija na češkome predviđenih na razini B2 prema Zajedničkome europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe.

Literatura:

Bischofová, J. i sur. (1999): *Čeština pro středně a více pokročilé*. Praha.

Karlík, P. – Nekula, M. – Rusínová, Z. (2000): *Průruční mluvnice češtiny*, Praha.

Menac, A. – Sesar, D. – Kuchar, R. (1998): *Hrvatsko–češko–slovački frazeološki rječnik*, Zagreb.

Pala, K. – Všianský, J. (1994): *Slovník českých synonym*, Praha.

Pravidla českého pravopisu. Školní vydání (1993), Praha.

Profeta, D. – Novosad, A. (1999): *Hrvatsko–češki rječnik*, Zagreb.

Ribarova, Z. (1991): *Pregled češke gramatike s vježbama*, Zagreb.

Sesar, D. (2001): *Češki u 30 lekcija*, Zagreb.

Sesar, D. (2002): *Češko-hrvatski rječnik / Hrvatsko–češki rječnik*, Zagreb.

Slovník české frazeologie a idiomatiky I. - III. (1983, 1988), Praha.

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost (2001), Praha.

Slovník spisovného jazyka českého I. – IV. (1958–1971), Praha.

Svozilová, N. – Prouzová, H. – Jirsová, A. (1997): *Slovesa pro praxi*, Praha.

Trnková, A. (1994): *Textová cvičebnice českého jazyka II.*, Praha.

Naziv kolegija: Jezične vježbe VI

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski i češki

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi

Uvjeti: položen ispit iz Jezičnih vježbi V

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada složenijih autentičnih čeških tekstova koji sadržavaju gramatiku, leksik i frazeme vezane uz aktualne društvene probleme, uz raznovrsne teme zastupljene u medijima, uz suvremenost Republike Češke. Razumijevanje teksta, prepričavanje, raščlanjivanje i sažimanje, usmeno i pismeno prevođenje tekstova s češkoga na hrvatski i s hrvatskoga na češki. Slušanje i razumijevanje izvornih govornika, usmeno i pisano izražavanje, rasprava. Specifičnosti općečeškoga supstandardnog jezika.

Cilj: Stjecanje komunikacijskih kompetencija na češkome na razini B2 prema Zajedničkome europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe.

Literatura:

Bischofová, J. i sur. (1999): *Čeština pro středně a více pokročilé*. Praha.

Karlík, P. – Nekula, M. – Rusínová, Z. (2000): *Příruční mluvnice češtiny*, Praha.

Menac, A. – Sesar, D. – Kuchar, R. (1998): *Hrvatsko–češko–slovački frazeološki rječnik*, Zagreb.

Pala, K. – Všianský, J. (1994): *Slovník českých synonym*, Praha.

Pravidla českého pravopisu. Školní vydání (1993), Praha.

Profeta, D. – Novosad, A. (1999): *Hrvatsko–češki rječnik*, Zagreb.

Ribarova, Z. (1991): *Pregled češke gramatike s vježbama*, Zagreb.

Sesar, D. (2001): *Češki u 30 lekcija*, Zagreb.

Sesar, D. (2002): *Češko-hrvatski rječnik / Hrvatsko–češki rječnik*, Zagreb.

Slovník české frazeologie a idiomatiky I. - III. (1983, 1988), Praha.

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost (2001), Praha.

Slovník spisovného jazyka českého I. – IV. (1958–1971), Praha.

Svozilová, N. – Prouzová, H. – Jirsová, A. (1997): *Slovesa pro praxi*, Praha.

Trnková, A. (1994): *Textová cvičebnice českého jazyka II.*, Praha.

Naziv kolegija: *Fonologija i morfologija češkog jezika*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 4 sata predavanja

Uvjeti: upisan I. semestar preddiplomskog studija češkog jezika i književnosti

Ispit: usmeni

Sadržaj: Fonologija suvremenoga češkoga književnog jezika obuhvaća osnove opće fonologije, češki glasovni sustav, glasovne promjene, naglasni sustav i prozodijska obilježja češkoga jezika. Morfologija obuhvaća temeljna načela i sustave tvorbe riječi, koji se detaljnije obrađuju uz pojedine vrste riječi. U obradi vrsta riječi i njihove fleksije, odnosno tvorbe oblika, razlikuju se gramatičke i semantičke kategorije, a posebno se ističu funkcionalna obilježja oblika. Iz ovoga područja student može izabrati seminarski rad.

Cilj: Usvajanje glasovnoga sustava te načela češke pravogovorne i pravopisne norme. Usvajanje jezičnoga sustava na morfološkoj (tvorbenoj i fleksijskoj) razini.

Literatura:

Academia (1986): *Mluvnice češtiny 1*, Praha.

Academia (1986): *Mluvnice češtiny 2*, Praha.

Havránek, B. – Jedlička, A. (1960): *Česká mluvnice*, Praha.

Průruční mluvnice češtiny (1996), Brno.

Ribarova, Z. (1991): *Pregled češke gramatike s vježbama*, Zagreb.

Sesar, D. (2001): *Češki u 30 lekcija*, Zagreb.

Naziv kolegija: *Sintaksa češkog jezika*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 4 sata predavanja

Uvjeti: položen ispit iz Fonologije i morfologije češkog jezika

Ispit: usmeni

Sadržaj: Usporedba različitih teorijskih pristupa sintaktičkoj problematici i različitih tipova sintaktičkoga opisa (posebno strukturno-funkcionalnoga i semantičkoga). Tradicija obrade sintakse u češkom jezikoslovlju. Sintaksa suvremenoga češkoga književnog jezika obuhvaća: modalnost, aktualno ili kontekstualno rečenično članjenje, red riječi, sintagmatiku, sintaktičke odnose, rečenične članove, besubjektne rečenice, jednostavne i složene rečenice te sintaksu teksta.

Cilj: Usvajanje jezičnoga sustava na sintaktičkoj razini.

Literatura:

Academia (1987): *Mluvnice češtiny 3*, Praha.

Bauer, J. – Grepl, M. (1970): *Skladba spisovné češtiny*, Praha.

Grepl, M. – Karlík, P. (1986): *Skladba spisovné češtiny*, Praha.

Průruční mluvnice češtiny (1996), Brno.

Ribarova, Z. (1991): *Pregled češke gramatike s vježbama*, Zagreb.

Sesar, D. (2001): *Češki u 30 lekcija*, Zagreb.

Šmilauer, V. (1966). *Novočeská skladba*, Praha.

Naziv kolegija: *Povijest češkog jezika i dijalektologija*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 4 sata predavanja

Uvjeti: položen ispit iz Sintakse češkog jezika

Ispit: usmeni

Sadržaj: Proces standardizacije češkoga jezika, odnosno sociolingvistički pregled od predstandardnoga razdoblja do suvremenosti daje se u kontekstu kulturnopovijesnih promjena koje su obilježile najznačajnije momente u razvitku književnoga jezika. Jezičnopovijesna periodizacija povezuje se s književnopovijesnom. Uza svako pojedino razdoblje obrađuju se najbitnije genetskolingvističke promjene i razvoj dijalekata. Posebno se obrađuju osnovne dijalektološke razlike te odnos između češkoga standarda i substandarda. Iz ovoga područja student može izabrati seminarski rad.

Cilj: Stjecanje osnovnih kulturoloških spoznaja o okolnostima formiranja češkoga književnog jezika, usvajanje najbitnijih elemenata češke historijske gramatike, poznavanje razlika među češkim dijalektima, a posebno razlika između češkoga standarda i substandarda.

Literatura:

Brozović, D. (1970): *Standardni jezik*, Zagreb.

Cuřín, F. i kol. (1964): *Vývoj českého jazyka a dialektologie*, Praha.

Český jazyk. Najnowsze dzieje języków słowiańskich (1998), ur. J. Kořenský, Opole.

Havránek, B. (1979): *Vývoj českého spisovného jazyka*, Praha.

Lamprecht, A. – Šlosar, D. – Bauer, J. (1986): *Historická mluvnice češtiny*, Praha.

Sesar, D. (1996): *Putovima slavenskih književnih jezika*, Zagreb.

Naziv kolegija: *Uvod u češku kulturu*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: upisan I. semestar preddiplomskog studija češkog jezika i književnosti

Ispit: usmeni, seminarski rad

Sadržaj: Kolegij je zamišljen kao kombinacija uvoda u studij češke književnosti i povijesti češke kulture. Unutar sheme češke političke povijesti od ranoga srednjeg vijeka do danas, prilagođene znanju i zanimanju filologa, posvećuje se pozornost najznačajnijim momentima češke književne i kulturne povijesti pri čemu se ponajprije vodi računa o onima, koji tvore češki kulturni identitet, dakle o povijesnim fenomenima, koji su postali simboli ili gotovo simboli nacionalne kulture. Riječ je tu o češkim «zlatnim epohama», mecenama kulture, kulturnim institucijama, češkim klasicima, klasičnim književnim i umjetničkim djelima, viđenim u perspektivi od razdoblja njihova stvarnog postojanja i djelovanja do poimanja njihova značenja u suvremeno doba. U tom kontekstu iščitavat će se i tumačiti tekstovi čeških književnih klasika, prevedenih na hrvatski jezik.

Cilj: Stjecanje spoznaja o češkoj kulturi i češkom suvremenom kulturnom identitetu te o njihovoj genezi, koje bi trebale poslužiti kao dobar temelj za daljnji bohemistički ili komparatistički studij.

Literatura

Agičić, D. (2000): *Hrvatsko-češki odnosi na prijelazu iz XIX. u XX. stoljeće*, Zagreb

Čornej, P. – Pokorný J. (2000): *A Brief History of the Czech Lands to 2000*, Prague.

Dějiny země koruny české I, II. (1993), Praha

Esih, I. (1939): *Što su Česi i Slovaci dali Hrvatima*, Zagreb

Karpatský, D. (1975): «Češka književnost», u *Povijest svjetske književnosti*, knj. 7, Zagreb.

Krulj, D. (1934): *Život i rad Tome Garik Masaryka*, Osijek.

Masaryk, T. G. (1923): *Jan Hus: češki preporod i češka reformacija*, Zagreb.

Patočka, J. (2000): *Što su Česi*, Zagreb.

Steindl, R. (1994): «Češka povijest i filozofija», *Filozofska istraživanja* 14 (1994), 4(55), str. 653-660.

Tomek, V. V. (1899): *Povjest kraljevine Česke*, Zagreb.

Zlatna knjiga češkoga pjesništva (2003), sastavio Dušan Karpatský, Zagreb

Naziv kolegija: *Češka književnost do kraja XIX. stoljeća*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: položen ispit iz Uvoda u češku kulturu

Ispit: usmeni, seminarski rad

Sadržaj: Predmet kolegija izabrana su poglavlja povijesti češke književnosti do kraja XIX. stoljeća, a pregledni karakter daje mu kronološki slijed u kojem su obrađena te tumačenje raznih historiografskih nastojanja uspostavljanja suvislih veza među njima. Počinje se poglavljem o staroslavenskoj pismenosti na češkom teritoriju i sukobu latinske i slavenske tradicije, pa preko početaka češke književnosti, husitske epohe, češkog humanizma i baroka (evangeličkoga i katoličkoga) prelazi se na

rani preporod potkraj XVIII. stoljeća. Dok se starijoj književnosti i ranom preporodu pristupa u manjoj mjeri preko analiza konkretnih književnih djela a više preko povijesnih interpretacija tih epoha, tome nije tako u pristupu češkom zreom i kasnom preporodu, te postpreporodnom razdoblju (nakon Bachova apsolutizma) do kraja XIX. stoljeća, također na osobit način obilježenom preporodnom ideologijom, kad se središte zanimanja pomiče prema konkretnom književnom korpusu, nastalom u tom razdoblju.

Cilj: Cilj je kolegija upoznati studente s najmarkantnijim i najplodnijim razdobljima češke kulture i književnosti do kraja XIX. stoljeća te ih navesti da ih pokušaju konfrontirati s raznim ideološkim, misaonim, vjerskim determinantama doba u kojem su nastale.

Literatura:

Černý, V. (1996): *Až do předsíně nebes*, Praha.

Dějiny české literatury I (1959), ur. Felix Vodička, Praha.

Dějiny české literatury II (1960), ur. Felix Vodička, Praha.

Dějiny české literatury III (1961), ur. Miloš Pohorský, Praha.

Karpatský, D. (1975): «Češka književnost», u: *Povijest svjetske književnosti*, knj. 7, Zagreb.

Lehar, J. i sur. (1998): *Česká literatura od počátků k dnešku*, Praha.

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, I (A-G) (1985), Praha

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, 2/I (H-J), 2/II (K-L) (1993), Praha.

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, 3/I (M-O), 3/II (P-Ř) (2000), Praha.

Macura, V. (1995): *Znamení zrodu: české národní obrození jako kulturní typ*, Jinočany.

Novák, A. (1936-39): *Přehledné dějiny literatury české*, Olomouc.

Slovník literárních směrů a skupin (1983), ur. Štěpán Vlašín, Praha.

Zlatna knjiga češkoga pjesništva (2003), sastavio Dušan Karpatský, Zagreb

Naziv kolegija: *Češka književnost XX. stoljeća*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: položen ispit iz Češke književnosti do kraja XIX. stoljeća

Ispit: usmeni, seminarski rad

Sadržaj: Riječ je o kolegiju koji preglednost samo djelomično stječe u kronološkom slijedu, jer će se logika književnog razvoja tražiti unutar nekoliko problemskih cjelina, koje određuju književno stvaralaštvo 20. stoljeća. Smjene političkih ideologija, koje izvane determiniraju književne norme, vode ka prepoznavanju bitnih socijalno-kulturalnih utjecaja na književno stvaralaštvo. Rađanje različitih književno-umjetničkih ideologija, oko kojih se okupljaju relevantni pisci, kao i izdvajanje

nekim pisaca iz njih još je jedan problem koji određuje književni razvoj. Činjenica da su u nekim razdobljima češke književnosti 20. stoljeća osobito plodne književne berbe u određenim žanrovima obvezuje na poseban pristup razvoju tih žanrova (književne esejistike na početku stoljeća, intermedijalnih žanrova u 20-im, žanra «budovatelský román» u ranim 50-im, poezije svakodnevice na prijelazu 50-ih i 60-ih, romana i apsurdne drame u 60-ima itd.). Temelj pristupa svakoj temi bit će konkretna književna djela.

Cilj: Cilj je kolegija upozoriti studente na neke probleme koje determiniraju razvoj češke književnosti 20. stoljeća, uputiti ih da ih pokušaju prepoznati u konkretnom književnom korpusu te eventualno uočiti kako književnost premašuje okvire toga determinizma.

Literatura:

Česká literatura 1945-1970. Interpretace vybraných děl (1992), ur. Jiřina Táborská i Milan Zeman, Praha.

Český Parnas. Vrcholy literatury 1970 – 1990 (1993), ur. Jiří Holý, Praha

Dějiny české literatury 4 (1995), ur. Z. Pešat i E. Strohsová, Praha.

Karpatský, D. (1975): «Češka književnost», u: *Povijest svjetske književnosti*, knj. 7, Zagreb.

Kožmín, Zdeněk (1998): *Na tvrdém loži z psiho vína. Česká poezie od 40. let do současnosti*, Brno.

Lehar, J. i sur. (1998): *Česká literatura od počátků k dnešku*, Praha.

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, 1 (A-G) (1985), Praha

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, 2/I (H-J), 2/II (K-L) (1993), Praha.

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, 3/I (M-O), 3/II (P-Ř) (2000), Praha.

Slovník české prózy 1945-1994 (1994), ur. B. Doukopol i M. Zelinský, Ostrava

Slovník českých spisovatelů od roku 1945, díl I a II, (1995, 1998), ur. P. Janoušek, Praha.

Slovník literárních směrů a skupin (1983), ur. Štěpán Vlašín, Praha.

Zlatna knjiga češkoga pjesništva (2003), sastavio Dušan Karpatský, Zagreb.

Naziv kolegija: Jezična kultura

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: upisan studij na Sveučilištu u Zagrebu

Ispit: usmeni, seminarski rad

Sadržaj: Jezična kultura kao samostalna lingvistička disciplina utemeljena u drugoj polovici 1920-ih. Osnove te discipline postavljene su monografijom *Kul'tura jazyka* K. Vinokura iz 1925. te *Tezama* koje su članovi Praškoga lingvističkoga kruga iznijeli na Prvome međunarodnome slavističkom kongresu u Pragu 1929., a najveći su udio u njezinu kasnijem razvitku imali slavisti i germanisti.

Predmet je ovoga kolegija povijesni razvoj teorije jezične kulture, od njezine uske povezanosti s teorijom književnog jezika u početku do bavljenja jezičnim izražavanjem u različitim sferama javnoga i privatnog života u najnovijim fazama.

Cilj: Studenti će se upoznati ponajprije s bohemističkim i kroatističkim radovima s područja jezične kulture, u manjoj mjeri i s rusističkim, polonističkim i germanističkim radovima. Razvit će kritičnost potrebnu za ocjenjivanje stanja jezične kulture te za sudjelovanje u oblikovanju jezične politike.

Literatura:

Barić, E. i sur. (1999): *Hrvatski jezični savjetnik*, Zagreb.

Greule, A. – Lebesanft, F. ur. (1998): *Europäische Sprachkultur und Sprachpflege*, Tübingen.

Havránek, B. – Weingardt, M. ur. (1932): *Spisovná čeština a jazyková kultura*, Praha.

Janáčková, J. i sur. (1995): *Spisovná čeština a jazyková kultura 1993*, Praha.

Jonke, Lj. (1964): *Književni jezik u teoriji i praksi*, Zagreb.

Kráľ, A. – Rýzková, A. (1990): *Základy jazykovej kultúry*, Bratislava.

Naziv kolegija: *Pražka lingvistička škola*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: upisan studij na Sveučilištu u Zagrebu

Ispit: usmeni, seminarski rad

Sadržaj: Praški lingvistički krug počeo je djelovati 1926. i okupio je mnogobrojne od onodobnih vodećih lingvista, bilo kao članove (N. Trubeckoj, R. Jakobson, V. Mathesius, B. Havránek), bilo kao izlagače na svojim redovitim sastancima (L. Tesnière, O. Jespersen, V. Brøndal, E. Benveniste). U djelovanju Kruga sudjelovali su i filozofi (E. Husserl, R. Carnap) i književni teoretičari (J. Tinjanov, J. Mukařovský), a radovi nastali oko Kruga objavljeni su u časopisu *Travaux du Circle linguistique de Prague*. Iako je bilo pokušaja da se djelovanje Kruga obnovi i nakon Drugoga svjetskog rata, najvažniji su rezultati postignuti upravo u prvih desetak godina njegova postojanja. Predmet su kolegija ključni radovi Pražana koji su otvorili nova poglavlja u povijesti opće lingvistike i slavistike, i to ponajprije oni na području fonoloških istraživanja, sinkronijske lingvistike i standardologije.

Cilj: Upoznavanje postignuća iz najvažnijeg razdoblja djelovanja Kruga koja su doživjela najveći međunarodni odjek, ali i drugih lingvističkih tema Praške škole te njezinih «lokalnih» utjecaja na metodologiju češke i slovačke lingvistike te odabir problema kojima se bave.

Literatura:

Havránek, B. (1998): «Principi Praške lingvističke škole», *Zbornik za filologiju i lingvistiku Matice srpske* XIII/1.

Jedlička, A (1971): Praška škola i problematika standardnih jezika, osobito slavenskih, *Zadarska revija* 20.

Mathesius, V. ur. (1947): *Čeština a obecný jazykozpyt*, Praha.

Vachek, J. (1964): *A Prague School Reader in Linguistics*, Bloomington.

Vachek, J. (1999): *Prolegomena k dějinám pražské školy jazykovědné*, Praha.

Vachek, J. (1964): *The Linguistic School of Prague. An Introduction into its Theory and Practice*, Bloomington.

Kolegij: Staroslavenski jezik

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni u preddiplomskom studiju (uvjet za upis na diplomski studij)

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 2 sata seminara

Uvjeti: -

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Počeci slavenske pismenosti, prvi slavenski književni jezik i njegova govorna osnovica (odnos prema praslavenskom jeziku); povijesne okolnosti moravske misije: uloga Rima i Carigrada; prvi prijevodi na slavenski jezik; najstariji slavenski tekstovi; izvori za proučavanje života i djela, te elementi biografija Konstantina i Metoda; staroslavenske redakcije; pregled uloge ćirilometodske baštine u pojedinim slavenskih naroda.

Fonologija, morfologija i sintaksa staroslavenskog jezika; temelji glagoljičke i ćiriličke paleografije.

Cilj: Cilj je studente uputiti u početke slavenske pismenosti, podučiti ih elementarnoj staroslavenskoj gramatici i leksiku, kako bi mogli na primjeren način razumjeti razvoj pojedinih jezičnih kategorija sve do suvremenih slavenskih jezičnih idioma.

Literatura:

obvezatna:

Damjanović, Stjepan: *Staroslavenski jezik*, Zagreb 2002, 5-183; Damjanović, Stjepan: *Slovo iskona*, Zagreb 2002,

Damjanović, Stjepan i dr: *Mali staroslavensko-hrvatski rječnik*, 2004, izabrana poglavlja 1-174

Bratulić, Josip: *Žitja Konstantina Ćirila i Metodija i druga vrela*, Zagreb (jedno od izdanja)

dodatna:

Hamm, Josip: *Staroslavenska gramatika*, Zagreb, jedno od izdanja

Hamm, Josip: *Staroslavenska čitanka*, Zagreb, jedno od izdanja

Grivec, Franc: *Slavenski blagovjesnici sveti Ćiril i Metod*, Zagreb 1985

Koneski, Blaž: «Ohridska književna škola», u: *Slovo* 6-8, 177-194

Hamm, Josip: «Hrvatski tip crkvenoslavenskog jezika», u: *Slovo* 13, 43-67

Babič, Vanda: *Učbenik stare cerkvene slovanščine*, Ljubljana 2003

Schaeken, Jos/Nirnbaum, Henrik: *Die altkirchenslavische Schriftkultur*, Muenchen 1999

Trunte, Nikolaos H: *Ein praktisches Lehrbuch des Kirchenslavischen in 35 Lektionen*, Band 1, Muenchen 1997

Trunte, Nikolaos H: *Ein praktisches Lehrbuch des kirchenslavischen in 30 Lektionen*, Band 2, Muenchen 1998

Naziv kolegija: Bohemica u hrvatskom prijevodu / Croatica u češkom prijevodu

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: upisan studij na Sveučilištu u Zagrebu

Ispit: usmeni

Sadržaj: U kontekstu povijesnih hrvatsko-čeških kulturnih kontakata – od osnutka Karlova sveučilišta i dolaska hrvatskih glagoljaša u Prag (14. st.), preko suradnje između hrvatskih i čeških preporoditelja u 19. stoljeću, pa sve do suvremenosti – posebna se pozornost posvećuje književnim vezama. Obrađuju se hrvatski prijevodi čeških autora i češki prijevodi hrvatskih autora, ponajviše onih reprezentativnih, ali i onih koji su na druge načine (svojim javnim kulturnim djelovanjem, filološkim, leksikografskim i dr. radovima) poticali i održavali takvu suradnju.

Cilj: Stjecanje spoznaja o pripadnosti istom civilizacijskom krugu i kulturnoj povezanosti Hrvata i Čeha kroz povijest, posebno u pojedinim razdobljima, na osnovi kulturne baštine koju su ostavili jedni drugima.

Literatura:

Agčić, D. (2000): *Hrvatsko-češki odnosi na prijelazu iz XIX. u XX. stoljeće*, Zagreb.

Berkopec, O. (1940): *Česká a slovenská literatura, divadlo, jazykozpyt a národopis v Jugoslavii (od 1800 do 1935)*, Praha.

Česká beseda v Záhřebě 1874-1924 (1924), Zagreb.

Godišnja nagrada INE za promicanje hrvatske kulture u svijetu za 2001. godinu: dobitnik Dušan Karpatský (2002), Zagreb.

Hercigonja (1971): «Srednjovjekovna književnost» u: *Povijest hrvatske književnosti*, knj. 2, Zagreb.

Jonke, Lj. (1964): *Književni jezik u teoriji i praksi*, Zagreb.

Karpatský, D. (1983): *Croatica na češkom jeziku. Prijevodi djela hrvatske književnosti u zasebnim knjigama /Croatica v češtině – bibliografie knižně vydaných českých překladů děl charvátských autorů v letech 1560-1981/*, Zagreb.

Mali hrvatsko-češki biografski leksikon / Malý chorvatsko-český biografický slovník (2002), prir. J. Bošnjak, D. Karpatský, Z. Pičuljan, Prag.

Matušek, J. (1994): *Češi v Chorvatsku / Česi u Hrvatskoj*, Daruvar.

Matušek, J. (1994): *Dvjesto godina zajedno*, Daruvar.

Naziv kolegija: *Tendencije u češkom pjesništvu XX. stoljeća*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: upisan studij na Sveučilištu u Zagrebu

Ispit: usmeni, seminarski rad

Sadržaj: Kolegij bi se trebao baviti rečenim korpusom iščitavanjem antologije *Zlatna knjiga češkoga pjesništva*, izdane 2003. u Zagrebu i visoko ocijenjene i u Češkoj i u Hrvatskoj. Riječ je o vjerojatno najopsežnijoj antologije češke poezije izdanoj u inozemstvu. Izabrani pjesnici 20. stoljeća u njoj su pojedinačno predstavljeni relativno velikim brojem stihova (najmanje stotinjak, mnogi znatno više) i njihovi tekstovi zahvaćaju dvije trećine antologije.

U čitanje poezije pojedinih pjesnika, generalno obrađivanih u kronološkom slijedu, studenti bi kratko bili uvedeni konteksutalizacijom njihova opusa u češkom književnom životu njihova vremena. Naglasak književnopovijesnoga komentara te poezije bio bi na njihovu uklapanju u povijest češkoga stiha (na način kako je tumače npr. J. Mukařovský, Z. Peřat i M. Červenka te Z. Kořmín i J. Trávníček), a čitanje pojedinih pjesma, izbora iz autorskih opusa i na razne načine povezanih skupina opusa bilo bi prožeto tim komentarom.

Cilj: Cilj kolegija jest zorno upozoriti na mogućnosti čitanja poezije, kakve nudi antologija.

Literatura:

Červenka, M. (1991): *Styl a význam*, Praha.

Červenka, M. (1996): *Obléhání zevnitř*, Praha.

Česká literatura 1945-1970. Interpretace vybraných děl (1992), ur.. Jiřina Táborská a Milan Zeman, Praha.

Český Parnas. Vrcholy literatury 1970 – 1990 (1993), ur.. Jiří Holý, Praha.

Dějiny české literatury 4 (1995), ur. Zdeněk Peřat i Eva Strohsová, Praha.

Kořmín, Z. (1998): *Na tvrdém loži z psiho vína. Česká poezie od 40. let do současnosti*, Brno.

Lehar, J. i sur. (1998): *Česká literatura od počátků k dnešku*, Praha.

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, 1 (A-G) (1985), Praha
Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, 2/I (H-J), 2/II (K-L) (1993), Praha.
Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, 3/I (M-O), 3/II (P-Ř) (2000), Praha.
Mukařovský, J. (1987): *Struktura, funkce, znak, vřednost*, Beograd.
Mukařovský, J. (1999): *Kněževne strukture, norme i vřednosti*, Zagreb.
Peřat, Z. (1985): *Dialogy s poezii*, Praha.
Peřat, Z. (1991) *Jaroslav Seifert*, Praha.
Slovník českých spisovatelů od roku 1945, díl I a II, (1995, 1998), ur. P. Janoušek, Praha.
Trávníček, J. (1996): *Poezie poslední možnosti*, Praha.
Zlatna knjiga češkoga pjesništva (2003), sastavio Duřan Karpatský, Zagreb.

Naziv kolegija: *Suvremeni češki prozaici stasali 1960-ih*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: upisan studij na Sveučilištu u Zagrebu

Ispit: usmeni, seminarski rad

Sadržaj: 1960-e općenito se smatraju vrlo dinamičnim i plodnim razdobljem češke književnosti, ali i razdobljem u kojem roman po prvi put postaje dominantna forma izražavanja novoga književnog naraštaja. Svoja prva značajnija djela u to doba izdaje niz mladih pisaca (M. Kundera, L. Vaculík, L. Fuks, B. Hrabal, J. Škvorecký, V.Páral, I. Klíma, A. Lustig, J. Šotola), koji su se u solidnom broju uspeli na češki književni Parnas, a poneki i na svjetski. Slijedom toga radi se i o dosta prevedenim piscima, također na hrvatski jezik, te je u Hrvatskoj dosta reprezentativno predstavljena čitava generacija (izdani su svi navedeni autori) kao i neki pojedinačni spisateljski opusi (Kundera, Škvorecký, Hrabal, Šotola), a posljednjih se godina kod nas izdaju i noviji naslovi pripadnika te generacije.

Cilj: Cilj kolegija jest u čitanju pojedinačnih tekstova i pojedinačnih književnih opusa istražiti homogenost jedne književne generacije na način da se prepoznaju generacijske sličnosti (na razini motiva, narativnog postupka, stila i jezika), koje bi trebale uputiti na zajednički svijet iz kojeg ta književnost potječe, te generacijske različitosti što bi trebale upozoriti na različite mogućnosti predstavljanja istoga svijeta, koje nudi ta generacija.

Literatura:

Chvatík, K. (1991) *Pohledy na českou literaturu z ptačí perspektivy*, Praha.

Chvatík, K. (1992) *Melancholide a vzdor*, Praha.

Chvatík, K. (1994) *Svět románů Milana Kundery*, Brno.

Česká literatura 1945-1970. Interpretace vybraných děl (1992), ur. Jiřina Táborská i Milan Zeman, Praha.

Český Parnas. Vrcholy literatury 1970 – 1990 (1993), ur. Jiří Holý, Praha.

Hrabaliana (1990), red. M. Jankovič i J. Zumr, Praha.

Kosková, H. (1996), *Hledání ztracené generace*, Praha.

Lehar, J. i sur. (1998): *Česká literatura od počátků k dnešku*, Praha.

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, 1 (A-G) (1985), Praha.

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, 2/I (H-J), 2/II (K-L) (1993), Praha.

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, 3/I (M-O), 3/II (P-Ř) (2000), Praha.

Slovník českých spisovatelů od roku 1945, díl I a II, (1995, 1998), ur. P. Janoušek, Praha.

Slovník zakázaných autorů 1948-1980 (1991), ur. J. Brabec i sur., Praha.

Naziv kolegija: Karel Čapek – tip malog velikoga čovjeka u češkoj književnosti

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: upisan studij na Sveučilištu u Zagrebu

Ispit: usmeni, seminarski rad

Sadržaj: Karel Čapek inaugurirao je u svom razgranatom opusu mnoge književne i kulturne vrijednosti, koje su obilježile ponajprije češku, ali u stanovitoj mjeri i svjetsku kulturnu baštinu. U Čapekovu cjelokupnom književnom stvaralaštvu prepoznaju se noetička i utopijska grana i u obje je dao svoj specifičan prilog širenja granica književnosti: u noetičkoj najmarkantnije je njegovo istraživanje mogućnosti novih narativnih tehnika, a u utopijskoj se predstavio kao jedan od pionira sf književnosti. Čapekov opus i žanrovski je vrlo razgranat (pripovijetka, roman, drama, putopis, esej), a u češkoj je književnosti afirmirao detektivsku pripovijetku. Veliki autoritet u češkoj sredini stekao je svojim antitotalitarnim društvenim angažmanom (bio je antifašist, kritizirao je komunistički pokret, aktivan član Pen kluba). Osobito isticano obilježje cjelokupnoga Čapekova opusa jest bavljenje «malim čovjekom». Zadatak kolegija čitanje je Čapekovih djela te eminentnih interpretacija tih djela nastalih u raznim razdobljima njihove recepcije.

Cilj: Cilj je kolegija uočavanje obilježja opusa jednog nacionalnoga književnoga klasika.

Literatura:

Dějiny české literatury 4 (1995), ur. Zdeněk Pešat i Eva Strohsová, Praha.

Karel Čapek (1989), ur. Ludvík Patera i Dobrava Moldanová, Praha.

Klíma, I. (2001): *Velký věk chce mít též velké mordy: život a dílo Karla Čapka*, Praha.

Knihy o Čapkovi (1988), ur. Štěpán Vlašín i sur., Praha.

- Lehar, J i sur. (1998): *Česká literatura od počátků k dnešku*, Praha.
- Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce I (A-G)* (1985), Praha
- Malevič, O. (1999): *Bratři Čapkové*, Praha.
- Mukařovský, J. (1941): *Kapitoly z české poetiky 2*, Praha.